

ОРГАНЪ НА ДЕМОКРАТИЧЕСКИЯ СГОВОРЪ

СИЛА

Излиза всеки ден. Урежда редакционен комитетъ. Адресъ: редакция „Сила“ - Варна

Абонаментъ: за цѣла година 300 лева. За 6 месеца 160 лева. За три месеца 80 лева. За обявлени се плаща: търгов. до 3 публ. 150 на кв. см., за повече отъ 3 публ. по 1 лв. Официални по 150 кв. см. Приставъ 1 л. на дума.

Акционерно Индустриално Дружество

„Слънчогледъ“

ВАРНА

ТЕЛЕФОНЪ № 62.

Разполага съ първокачествени слънчогледови и двойно рафинирани различно масла.

ЦЕНИ НАЙ-ИЗНОСНИ. 2-1.

Четете ежедневника „Сила“

Голѣмо предизборно събрание въ лѣтния театъръ

Хроника.

Вчера се откри изборната борба за прѣдстоящитѣ законодателни избори. Демократическия сговоръ въ града ни устрои сутринта въ 10 часа въ лѣтния театър първото свое събрание, което бѣ отлично посетено.

Събранието се откри отъ секретаря на демократическия сговоръ г. П. Стояновъ, който заяви, че отъ 1912 год. българския народъ преживѣва твърде сериозни моменти. Войнитѣ докараха превратъ и въ схващанията на народитѣ. Разпокъсанитѣ български партии съзнаха, че за да може следъ тѣзи събития да се възстанови загубеното, дългъ ни се налага да се преустроимъ не само материално, но и духовно.

За тази цѣль образува се отъ 4 бълг. партии една мощна политическа организация — демократически сговоръ. Цѣльта, която ще преследва тази организация и схващанията ѝ по-близкитѣ и далечни задачи ще чуете отъ г-да ораторитѣ. Давамъ имъ думата.

Речта на г. Ради Василевъ.

Уважаеми варненски граждани! На мене се падна честта пръвъ отъ новата обществена група равна да изложа пръвъ Васъ схващанията на тази групировка.

Надъ нашата родина едва що сж затихнали топонитѣ гърмежи и стенанията и ние има да констатираме, че преживяхме две катастрофи и два преврата, които не ни дадоха възможността съ спокойствие да обсъдимъ положението.

Както всѣка една личностъ вследствие нещастие изпада въ едно особено психическо състояние, така е и съ народитѣ, които следъ катастрофи изпадатъ въ такова състояние.

Това особено се забелязва у насъ. Сега намъ се налага съ спокойствие да гледаме на събитията и да предотвратимъ отъ разрушителни течения и влияния народа, като се помъчимъ да му всадимъ чувства на самопомощъ и обществена солидарностъ.

Нашитѣ общественици трѣбва да бждатъ възпитатели. Нашата малка страна не може да служи за юрнекъ въ света и да прави опити и да надмине напредналитѣ страни.

Разрушителнитѣ агитации за всяване мрътъ и пропастъ между селото и града е гибелно.

Нека всѣки запомни плакардата презъ франц. революция: „отечеството е въ опасностъ“.

Нека никой не мисли, че сме минали опасността. Бурята съ топоветѣ мина, но бурята въ българскитѣ души не мина. И отечеството ще е въ опасностъ до като не е въ състояние нашия народъ да се отдаде на миренъ трудъ.

Болнитѣ бжлгарски души трѣбва да се лѣкуватъ. Вънъ отъ катастрофитѣ, за да заболѣе Бжлгария причина бѣ и землед. режимъ на корупция, развала и разрушение, който откри гражданската война. То бѣ война на мрака съ културата.

Следъ това г. ораторитѣ даде пълна характеристика на землед. режимъ, който самъ докара 9-и юний. Условиата бѣха назрѣли за него.

Следъ 9 юни настана единъ новъ периодъ на строежъ. Той сплоти партиитѣ на реда да работятъ за лекуване ранитѣ отъ войнитѣ.

Ние трѣба да вземемъ примеръ отъ другитѣ малки държави Швейцария, Дания и Холандия които народи съсредоточаватъ своята мисль за повдигане на народния поминъкъ.

Охарактеризира революц. движения въ Берковско и Врачанско, като пакостни за страната.

Комунистическото учение е опорочено отъ неговитѣ представители. За какъвъ комунизъмъ може да се говори въ нашата страна, кждѣто болшинството отъ народа сж селянитѣ средно съ 50 — 60 декара земя? Какъ тази маса ще приеме комунист. учение? Комунист. бунтове въ България бѣха продиктувани отъ Русия, която чрезъ подпалване огъня на Балканитѣ иска да вземе Цариградъ.

Ако бѣ успѣлъ комунист. превратъ съдбата на България бѣ решена.

Характеристика на болшевишкия режимъ въ Русия. Грешкитѣ. Повратъ назадъ — възстановяване частната собственостъ. Мненията на Ленинъ и Трошки. Ако комунизма за Русия бѣ гибеленъ за България е абсурдъ.

Ние сме сторонници на постепеното реформиране и превъзпитание на маситѣ. Повдигане на поминъка народенъ.

Най-лошото управление въ България е по-добро отъ всѣко чуждо.

На младото поколение трѣбва да втѣлпимъ девиза: „България надъ всичко“. Ние трѣбва да работимъ за икономич. и стопанско повдигане на нашата страна. Това е задачата на демократ. сговоръ.

Поуката отъ досегашнитѣ събития — духъ на примирение и творчество.

Групиране на демократическитѣ сили, които ще въдворятъ редъ и стабилностъ. Нека ги подкрепимъ България и днесъ е на изпитание! Тя трѣбва или да подкрепи тѣзи сили, или да загине. (бурни ржкоплескания)

Речта на г. Стефанъ В. Попповъ.

Въ кратки думи ораторитѣ обрисова положението следъ радомирската революция, земеделската власт, негодунанието народно, 17 септември 1922 год. и сбоснова станалия превратъ на 9 юний.

За да се заздравя създаденото следъ тази дата положение нуждно е повече съзнание въ гражданството следъ създаване на демократическия сговоръ.

Потушаване на комунистическитѣ бунтове Силата на демократ. сговоръ. Апель за всъ-странна подкрепа на правителството за да разреша прѣдстоящитѣ си задачи — миръ и редъ въ страната. (бурни ржкоплескания).

Речта на г. Д. Дабковъ.

Ораторитѣ изтъкна заслугитѣ на народния сговоръ за свеляне на земл. правителство и за сгрупиране на партиитѣ.

Нуждата отъ сплотеностъ и отъ силна обществена организация. Демократическия сговоръ и неговитѣ най-близки задачи.

Апель за единение и подкрепа на демократическия сговоръ, който трѣбва да стане циментирана скала, у която да се разбиватъ всички разрушителни тенденции.

Събранието бѣ закрито отъ г. Стоянова, който каза: лесно е да се руши, но мжно се строи.

България изкара днесъ на лице най-достойнитѣ си синове, които на два пжти я спасиха отъ загиване. Дългъ се налага на съзнателното гражданство да ги подкрепи въ тѣхното дѣло.

Изборната борба е открита. Граждани на поста си за спасение на отечеството. (Ржкоплескания).

Чететѣ и разпространявайтѣ в-къ „Сила“

ОТЪ днесъ 15 т. м. започватъ да отбиватъ трудовага си повинностъ студентитѣ отъ търговската академия, на които общината е опредѣлила работа по благоустройството на града — урегулиране на улици, подготвяне мѣсто за г. адина предъ гарата и пр.

ОБЩИНАТА ремонтира всички свои сгради:

1. Болницата „П. Николау“,
2. помещението на зеленчуковитѣ градини, кждето се строи помещение за работницитѣ,
3. общинскитѣ хали,
4. перлнатата и др.

НАСТОЯТЕЛСТВОТО на Младежката група при бившата Обединена Народно-Прогресивна Партия или клановетѣ на организацията си на редовно събрание, въ клуба на партията, устроено въ петъкъ, 19 т. м. 7 часа вечерта.

Отсъствия се извиняватъ при крѣпко уважителни причини, предварително изложени въ канцеларията на групата.

Несъобразности се съготото, ще бждатъ изключени отъ членство.

Отъ Настоятелството.

ВЪ ПОСЛЕДНИЯ брой на общинския в-къ е обнародванъ краткъ отчетъ за 4 месечната дейностъ на сбд тричл. комисия. Обръщаме внимание на читателитѣ си върху този отчетъ.

ПРЕДЪ ВИДЪ на обстоятелството, че днесъ помѣстваме резолюцията отъ рѣчъ на ораторитѣ отъ вчерашното събрание, то слѣдната — „Рожденната люлка“ ще бжде помѣстена въ утрешния брой.

УЧИЛИЩНОГО Н-БО въ Сесъ Сесмесь е разтурено и тези дни ще б-де назначенъ тричленна комисия.

КАПИРАНЕТО на водитѣ въ Сесъ сесмесь продължава съ цѣль да се слобие извѣрла съ изобилна и здрава вода.

Тези дни ще се п-строи третата чешма въ памучния кварталъ, дѣто землената работа е изработена съ помощта на самото население, безъ да изразходва общината нито стотинка.

Ще се построи скоро и чешмата въ кварталъ по предѣтъ жение на ул. Нишка, кждѣто сждо населението е указало съдействию съ приготвяне на землената работа, поради оскудениитѣ средства на общината.

ОТЪ ДНЕСЪ 15 започва пеленето на 80 новч газови фенери въ крайнитѣ квартали.

ОБЩИНАТА еотпуснала на 604 инвалиди по 4 кгр. ябълки, кафе и на окр. и общинско сиропиталища.

Носел Бъкстонъ и Т. П. Конвилъ — Епископъ.

Угнетенитѣ племена

Обществото на Народитѣ Малцинствата въ Европа.

(Продължение отъ бр. 2)

Въ Руската империя численитѣ малцинства бѣха следни: Поляци 12 милиона; Литванци 3 милиона, или 70% отъ населението на Литванія; Лети 1,250,000, или 80% отъ населението; Естонци 1,500,000, или 95% отъ населението на Естонія.

Положението въ Украйна е още неопределено, обаче въ територията която Украинцитѣ претендиратъ за своя има намалко 32 милиона които до Европейската война бѣха Руски подданици, а сега иматъ автономно управление.

За да се види нагледно какъ са разпредѣлени малцинствата въ изяснената държава даваме тая таблица:

I. ЧЕХОСЛОВАШКО.

(Преброяване 1910 год.)

Полаци	158,000	6,000	167,000
Рутени	2,500	111,000	319,000
Маджари		802,000	169,000
Нѣмци	3,494,000	199,000	62,000
Чешко			3,756,000
Моравия			
Силезия			
Словашко			
Автономна Рутенія			
Числото на малцинствата отъ всички нации въ Чехословашико възлиза на 5,371,000 души; а цѣлото население на Чехословашико е 13,650,000 души.			
13,650,000	чехи 6,500,000	словаши 1,750,000	малцинств. 5,300,000

Размѣра на малцинствата въ Чехословашико:

Чехословашико, изразенъ въ проценти, е 39% отъ цѣлото население.

II. ИТАЛИЯ.

(Преброяване 1910 год.)

Югославяни (хърв. и словенци)	480,000
Нѣмци	229,000
Тиролъ и Трентино	
Коринтия	
Трестъ	
Горича	
Истрия	
Зара	

За малцинствата въ Италия не става дума въ договоритѣ; обаче Синиоръ Орландо е заявилъ въ конференцията, че на нѣмцитѣ ще се даватъ религиозна и племенна свобода.

За забелязване е случая съ Фюме, споредъ преброяването отъ 1910 год.

Маджари	6,493
Нѣмци	2,316
Ромжани	137
Словани	192
Сърби и Хървати	13,351
Италианци	22,877

Всичко, население въ Фюме 44,977

По е трудно да се представя въ таблична форма националнитѣ малцинства въ Югославия. Отъ голѣма важностъ е, обаче, да се взематъ въ внимание, по причини изложени по горе. Югославия съдържа въ себе си голѣми блокове нѣмско и маджарско население, а освенъ това и седемстотинъ хиляди българофили и българофогласни македонци, които и днесъ съставляватъ сжщата опасностъ за мира както и преди войната.

Прощалния спектакль на г. Ст. Бъчваровъ.

На 13 т. м. вечерта се даде прощаленъ спектакль на досегашния режисьоръ на Варн. общ. театръ г. Ст. Бъчваровъ.

Играни бѣха: „Кралтъ на нозетѣ“ драматически миниатюръ въ едно действие отъ Григоревичъ Ге, „Отъ любовъ къмъ изкуството“, комедия въ едно действие отъ Мартиновъ и „Тяща въ кжша всичко превръща“, комедия въ едно действие

Играта бѣ сполучлива. Любимеца на варненци, г. Бъчваровъ, нарочно е избралъ хубавия миниатюръ и дветѣ комедии, за да покаже на своитѣ почитатели, които почти 3 години се наслаждаваха на извънредно талантливата му игра, че и въ дребното артиста може да бжде великъ

Публиката съ продължителни овации награди заслужилия артистъ и режисьоръ, който сложи основитѣ на варненската градска театрална трупа.

Въ втория антрактъ г. Бъчварову бѣха поднесени букетъ отъ живи цвѣта отъ артисти. въ при варн. общ театръ и отъ Дома на изкуствата сжщо разкошнъ букетъ и бутилка вино.

Г-нъ Бъчваровъ, който въ Варна изпита голѣми радости, а може би и по голѣми неприятности и мъки при съзиждане основитѣ на една театрална трупа, оставя у варненци най-сжжпъ и милъ споменъ.

Нека, отивайки си отгукъ той забрави горчивитѣ, а запази сжжпото чувство на изпълненъ високъ дългъ къмъ културата на единъ градъ като Варна.

Повиканъ въ твърдъ бурно политическо време да работи г. Бъчваровъ, както и самъ той ни заяви, се чувствува много изморенъ и отива на почивка въ София.

Направи ни впечатление пакъ тази чисто българска черта: отива си отъ Варна единъ голѣмъ за нашата страна сцениченъ талантъ, а ние какъ изразихме чувството си на признателностъ къмъ него?

Слаби бѣха овациитѣ, непостатъчни, неостатъчно изразени. Може би другадъ той щѣше да бжде по-горешо приласканъ.

Пожелавайки му „довъръ пжтъ“, ние смѣемъ да му заявимъ, че сме му най-сърдечно признателни и запазваме въ сърцата си най-сжкровенно кжтче за него.

„Добъръ пжтъ“ къмъ високо творчество и повече лаври!

Последенъ часъ

София, 14 октомврий. Отъ страна на широкитѣ социалисти, висшия партиенъ съзетъ на които заседава има силно течение принципиално гротивъ коалицията, обаче поради настъпилия политически моментъ партията е длъжна да приеме тези коалиция. Сговорътъ още не е взелъ окончателно решение и преустановенитѣ преговори вѣроятно днесъ ще бждатъ подкачени.

СОФИЯ 15 октомврий. Въ срѣда излиза указъ за изборитѣ. Земледелци и комунисти ще бждатъ допуснати да участвуватъ въ изборитѣ като избиратели, но не и партійно.

СОФИЯ 14 октомврий. По въпроса за участието на комуниститѣ въ предстоящитѣ избори запитано едно видно лице отъ управляющитѣ — дали тѣ ще бждатъ обявени вѣнъ отъ законитѣ, лицето отговорило: „дали ще бждатъ вѣчъ отъ законитѣ ли, или ще бждатъ въ законитѣ, понеже отъ досегашнитѣ техни дѣяния тѣ се прясвиха като хора вѣнъ отъ законитѣ.“

СОФИЯ 14 октомврий. Представителитѣ на захарнитѣ фабрики настояватъ да се повиши цената на захарта, понеже производството било значително поскжпнало.

Ако въ случая това не стане, да се увеличи вносното мито на захарта.

Въ правителствениитѣ кръгове категорично сж отхвърлили това искане на фабрикантитѣ и е възложено на стопанския съзетъ да наложи намаление на цената на захарта.

СОФИЯ 14 октомврий. Днесъ откри заседанията си висшия партиенъ съзетъ на широк. социалистическата партия. Той ще разгледа само въпроса за постигнатото споразумение съ демократич. сговоръ за изборната коалиция.

Съветътъ вѣроятно ще вземе още днесъ решение по този въпросъ, понеже дадения отъ сговора срокъ е днесъ до 4 часа сл. обѣдъ.

При едно благоприятно одобрение на коалицията отъ висшия съветъ очаква се утре, или другъ денъ управляющитѣ партии да излѣзатъ съ своя платформа.

СОФИЯ 15 октомврий. Последнитѣ условия на широкитѣ социалисти предявени въ вчерашната имъ срѣща съ представителитѣ на демокр. сговоръ а именно: поставяне на чело въ повечето околии техни първи хора, както и гласуването [сж червена листа не сж възприети отъ сговора.

СОФИЯ 14 октомврий. Днесъ на обѣдъ избухна голѣмъ пожаръ въ сиропиталището „Надежда“, ул. Гургулята. Създава се голѣма суматоха. Липсвала вода Пожарътъ продължи до 5 часа. Изгоряха два етажа на зданието, Питомцитѣ останаха безъ подслонъ Загубитѣ сж грамадни, Човешки жертви нѣма.

София, 14 октомврий. Съобщаватъ отъ Лондонъ че г. мръ Калфовъ е положилъ вѣнецъ върху гроба на Гладстона и Сжлизбури и тази заранъ замилъ за Римъ.

РУСЕ 14 октомврий. Днесъ въ Букурещъ е станала тържествена срѣща между българскитѣ футболисти отъ сп. кл. „Левски“ и „Славия“ и ромжнскитѣ такива.

Следъ обѣдъ въ 4 часа на генералното спортно игрище въ Букурещъ ще станатъ международнитѣ футболни състезания.

Ромжнскитѣ футболисти и властитѣ сж оказали ласкавъ приемъ на нашитѣ.

СОФИЯ 14 октомврий. Висшия съветъ на добруджан. организация по поводъ присждата на Кюстинджанския сждъ противъ 72 души българи отъ Добруджа излиза съ следнитѣ изявления:

„Добруджанския Съветъ съ възмушение отхвърля всички измислени обвинения като заявява, че българитѣ въ Добруджа никога не сж били въ връзка съ А. Рашеновъ за конспирации и оставя да тежи върху съвестята на ромжнскитѣ сждебни и административни власти цѣлия този умишлено организиранъ шантажъ.“

Цо се отнася до покварения речникъ на прокурора въ процеса по отношение на българитѣ, ние се задоволяваме да кажемъ само това, че той е злоупотрѣбилъ съ положението, което заема и ако има власт надъ него, нека тя намѣри санкция за лошия му езикъ, ако вѣобще не се солидаризира съ него

Търговска кжща Д. БРОНСЪ

Холандия — България — Экспортъ — Импортъ
 Централна Варна — ул. „Девня“, до новата гара

Търгува съ всѣкакъвъ видъ колониални, манифактурни и индустриални произвѣдения, обявява на интересующитѣ се, че откри клонове съ сжщото прѣдначение въ

СОФИЯ — Мария Луиза № 15 и РУСЕ — Флотска № 4.

Специаленъ артикулъ кебраховъръ екстратъ марка „Corona“ — форесталь оригиналъ и „Formasa“, Аржентина оригиналъ. 2-1

Магазинъ „Савата“
 ул. Преславска — 21.

Разни видове дамски, мъжки и дѣтски чорапи съ цѣми намалени, пуша въ продажба отъ днесъ.